

William Blake

ÁBEL SZELLEME

Kinyilatkoztatás, melyet Jahve tett William Blake előtt

Orbán Ottó fordítása

Lord Byronhoz a vadonban:

Illés, mi dolgod itt?
Kétkelkedhet-e költő Jahve jelenésében? A természetnek
Nincs körvonala, a képzeletnek van. Nincs dallama,
a képzeletnek van. Nincs benne természetfölötti. Porladó.
A képzelet az örökkévalóság.

*Szín: sziklás vidék. Éva ájultan hever Ábel tetemére borulva. A holttest
egy nyitott sír közelében fekszik, Ádám e mögött térdel. Jahve mindannyiuk
fölé magasodva áll a háttérben*

JAHVE Ádám!

ÁDÁM Nem akarlak többé hallani, Földöntúli Hang!
Ez a halál?

JAHVE Ádám!

ÁDÁM Hiába szólítasz, nem akarlak hallani
Többé! Ennyit ért az ígéreted, hogy a Nő Magzata
Szétzúzandja a Kígyó fejét? Ez volna itt a Kígyó? Ó jaj!
Ó Éva, hétszer ájultál el a halott fölött! Ó jaj!

Éva föléled

ÉVA Ez volna Jahve ígérete? Ó minden csak hiábavaló
Káprázat: e lét, a halál s maga Jahve is!

JAHVE Nő, emeld föl a tekinteted!

Egy hang közeledik

HANG Ó Föld, ne fogadd be véretem, ne fogadd be véretem!

Belép Ábel szelleme

ÉVA Te nem az igazi Ábel vagy, Káprázó Látomás!
ÁBEL Az Elohimok közt Emberi Áldozat, velük együtt vándorolok;
Házuk vagyok, a Levegő Hercege, utunk Csúcsra és Mélybe visz.
Hiábavaló a te frigyed, Jahve. Én a Vér Vádlója,
A Bosszú Lelke vagyok. Föld, ne fogadd be véretem!

JAHVE Miféle bosszút követelsz?

ÁBEL Szemet szemért! Fogat fogért!

JAHVE Ki Káin vérét veszi, ó Ábel, meghal az maga is
S ki légyen az? Ádám, te? Vagy Éva? Ti megteszitek?

ÁDÁM Ez csak a mindent teremtő képzelet Céltalan Káprázata!
Menjünk, Éva, ne higgyünk e Céltalan Káprázat csalárd szózatának!
Ábel halott, és Káin ölte meg őt. Mi is keserű halált
Halunk. És akkor mi lesz? Mivé leszünk? Mint szegény Ábel, egy gondolattá?
Vagy azzá, amivé ez a tetem? Hogy nevezzelek, Isteni Forma, Irgalom Atyja.
Kinek látomása lelkemhez közelít? Éva, látod te is?

ÉVA Tisztán látom szellemem szemével. Látom, hogy Ábel él,
Igaz, sebzetten, akárcsak mi; de Jahve látja őt
Élve, nem halva. Nem volna-e mégis jobb hinnünk e látomást
Teljes szívünkéből és erőnkéből, bár lelkünk lehullt és elveszett?

ÁDÁM Éva, igazat szólsz, vessük magunkat térdre, a lába elé!

Letérdelnek

ÁBEL Ezek az Öröklét Áldozatai, ó Jahve, egy Porba Sújtott
Lélek és egy Megtört Szív? Nem tudok megbocsátani, a Vádló
Szívembe lépve saját házába lépett; gyűlölöm sátraidat!
Úgy történt, ahogy mondtad, vágyam Káinhoz vezet.
Ő uralkodik rajtam, és Vérgőzbe burkolt szellemem
Bosszúért kiált: Vért Véért! Áldozatot Áldozatért!

JAHVE Lásd, én egy bárányt adtam neked, hogy áldozd föl azt
A vétkes helyett, másként nem élhetne se lélek, se test!

ÁBEL Porba verve is kiáltok: ó Föld, ne fogadd be véretem

*Ábel eltűnik a sírban. A sírgödörből a Sátán emelkedik ki
ragyogó pikkelyekkel fedve, koronásan, kezében lándzsával*

SÁTÁN Nem kecske- és bikavér kell nekem, emberi vért akarok,
S nem engesztelést, ó Jahve! Emberáldozaton élnek az
Elohimok. Én vagyok az ember igazi ura, te magad is csak emberi vagy,
Jahve; a druida szikla és a tölgyfa mellett, fagyöngy
S csipkebokor közelében embervérrel épül Káin városa,
Nem kecske meg bika vérével: Te magad áldozod nekem
Istened a Kálvárián!

JAHVE Azt akarom (*Mennydörgés*), magad menj az örök
Halálba, míg a Sátán magamagát legyőzve a Sátánt letaszítja a
Feneketlen Mélybe, hol örökkön-örökké nő a gyötrelmem!

Körben az angyalok kara lép be énekelve

A pogány Elohimok a vérbosszúra tettek esküt, akkor Te léptél
Előre, Jahve Elohim, az eskü sötétségének legközepén,

A Bűnbocsánat Frigyébe öltözve, ó Halál! Ó szent ez a
 Testvériség! Az Elohimok látták esküjüket, Örök Tűz
 Lett belőle, és fennen lobogott, és ekkor az irgalom
 Trónja fölött szébrobbantak, s mindegyiküket a saját helyére
 Szögezte föl az ég boltozatán a Béke, a Testvériség és a Szeretet.

Függöny

Határ Győző

A CSODA ESZKÖZE

a bestiális gyilkos elővette vadállatias kegyetlenségű kését, és a rettentő gyilokkal a kámzsája alatt, melyet hol szorongatott, a székesegyház főkapuzatához settenkedett

a székesegyház a gótikus építkezés legszebb példája volt – de még az időben is *in situ*: amikor másféle építkezésről legfajtalanebb álmaikban sem álmodtak az épületálmódók; a gyilkos a legkámzsásabb domonkos rendi bestiális gyilkos volt, amilyen vadállatias kegyetlenségű, legdominikánusabb szerzetes barátot legjámborabb álmaikban a jámborok csak álmodhatnak

a barát belopakodott a főhajóba. Azon végig – majd a kereszthajóból oldalvást a sekrestyébe vette útját, mely kongó homálytömegével a lángok imbolygó fényénél kisebbfajta másik templomnak is beillett volna. Ott, a *Thesaurium* kegyes faragású bejárata előtt már várt rá a szent püspök, ki történetesen épp nyájas igehirdető- és tanítókedvében volt. Látna az atya ábrázatán a szépen játszadozó mosolyt, a bestiális gyilkos hátravetette kápáját, és maga is *olyan* képet vágott

a Nagy Hamis! A tanulékonyság és az angyalos docilitás volt maga – és kiült arcára az Ige befogadásának ájtatossága

ám alig kezdett bele a szent püspök a maga mondókájába, gyilkosa épülésére, életmutogatva a szebbnél szebb karingeket-pluviálékat s mindőjükhöz, magyarázatul hozzatéve, *ezt* a kárbunkulus hóstia kelyhet maga a szentháromság egy isten munkálta ki ötvösmesterkedvében, és adotta volt a hívek sereginek, hogy abban tartsátok az ő szent testét és vérét, Átváltozásra, *ezt* a skófiummal varrott lila stólat maga a mindenható hímezte hímes kedvében, és adotta volt a hívek sereginek az isteni szeretet zálogául, melyben beleoleltetvén általa, benne ugyan mi bajunk lehet; alig bontogatta elő az isten mielte misekendők és ruhák asztali rakaszát, s alig hozta volna elő az isten remekelte szentségházak-tabernákulumok, relikviáriumok és klenódiumtartók sorra villanó csudáit a fáklyavilágnál, mikoron a bestiális barát gyilkos képe elsátánosodék, és elszántságát két marokra fogva, kámzsájából, hol melyet egész idő alatt szorongatva tartogatott, előkapta vesztét, és a gyilkos pengéjét markolatig döfte – jugulárisan, de mégis nyak alatt – a szent püspök testébe, majd mellében két borda közt ésde szegycsontjához is közel, hol ördögös szerencsésjére átaljárta, teljesen megmerítve azt

s akkor még csak élvezve, hogy elkövette tettét, s tán inkább csodálkozva, mint gyönyörködve vérenek egyenletes megfolyásában, mert elborzadása később követke-